

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР**

Жуулчны гудамж 5, 4 дүгээр хороо,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 41 52, Факс: (976-11) 32 66 11,
Цахим шуудан: info@namem.gov.mn

2026.01.15 № 01/29
танай _____-ны № _____-т

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН
ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ЯАМАНД**

Тус газар болон харьяа байгууллагуудын
2025 оны дөрөв дүгээр улирлын “Шилэн данс”-ны
хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээний
үр дүнгийн танилцуулгыг хавсралтаар хүргүүлэв.

Хавсралт 6. хуудастай.

ДАРГА

Э.БАТТУЛГА

**ЦАГ, УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН
2025 ОНЫ 4 ДҮГЭЭР УЛИРЛЫН БАЙДЛААР “ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ” ХУУЛИЙН
ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА**

2026 оны 01 дугаар сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар хот

Нэг: Хяналт шинжилгээний зорилго

“Шилэн дансны тухай” хууль, “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг 2025 оны 4 дүгээр улирлын мэдээнд үнэлэлт дүгнэлт өгөх зорилгоор ажиллав.

“Шилэн дансны тухай” хуулийг үндэслэн Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журам” батлагдсанаар холбогдох мэдээллийг олон нийтэд мэдээлэн, төсвийн ил тод байдлыг хангах, төсвийн хэрэгжилтэд иргэдээс хяналт тавих нөхцөлийг бий болгож байгаа чухал ач холбогдолтой юм.

Хоёр: Ажлын бүрэлдэхүүн, хугацаа

“Шилэн дансны тухай” хууль, “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын хэрэгжилтэд Хяналт, шинжилгээ дотоод аудитын хэлтсийн Санхүүгийн дотоод аудит, хяналт шалгалт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Б.Баасансүрэн 2025 оны 4 дүгээр улирлын мэдээлэлд хяналт хийж ажиллан дүгнэв.

Гурав: Хуулийн хэрэгжилтийн хамрах хүрээ

1. Төсвийн шууд захирагч нар 20 төрлийн мэдээллийг www.shilendans.gov.mn байршуулахаар заасан бөгөөд эдгээр мэдээллийг тайлагнах хугацаа, мэдээллийн агуулгаас хамааран 5 бүлэгт хуваадаг. Үүнд:

- Бүтэн жилээр оруулах мэдээлэл
- Хагас жилээр оруулах мэдээлэл
- Улирал бүр оруулах мэдээлэл
- Сар бүр оруулах мэдээлэл
- Тухай бүр оруулах мэдээлэл

2. Тухайн журмын 8-ийн 8.1-д заасны дагуу шилэн дансанд мэдээлэл тавьсан албан тушаалтан тухайн асуудал хариуцсан нэгж нь байршуулсан мэдээллээ улирал бүр төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дотоод аудитын албанд дараа сарын 15-ны дотор тайлагнана, мөн 8.2-т дотоод аудитын алба нь улирлын нэгдсэн тайланг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргаан төв байгууллагад дараа сарын 25-ны дотор хүргэх үүрэгтэй.

3. “Шилэн дансны тухай” хуулийн дагуу Цаг, уур орчны шинжилгээний газар нь төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 1, төсвийн шууд захирагчийн 25 нийт 26 байгууллагыг хамруулан тус хуулийн хэрэгжилтийг мэдээллийн ангилал тус бүрээр өөрийн цахим хуудас болон www.shilendans.gov.mn сайтад байршуулан иргэд, олон нийтэд мэдээлж байгаад хяналт шинжилгээ хийж зөвлөмж, дүгнэлтийг өгч ажилласан болно.

Дөрөв: Тайлант хугацаанд гүйцэтгэсэн ажлын нэгдсэн тайлангийн үр дүн

Мэдээ оруулсан байдал:

Цаг, уур орчны шинжилгээний газрын 2025 оны 4 дүгээр улирлын “Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилтийг байгууллага тус бүрээр www.shilendans.gov.mn сайтаас шүүн ажиллахад төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн/1/, төсвийн шууд захирагч/25/-дын цахим сайтад байршуулах 29 төрлийн 4758 мэдээллийг хугацааны ангиллаар харуулахад дараах байдалтай байна. Үүнд:

Нийт оруулсан нэгдсэн мэдээлэл;

№	Хугацааны ангилал	Байршуулсан мэдээллийн	
		Тоо	Хувь
1	Хугацаандаа оруулсан	4735	99,5
2	Хугацаа хоцорсон	23	0,5
	Мэдээлэл оруулаагүй	0	0
Нийт		4758	
Хуулийн хэрэгжилт		99,5%	

1. Бүх байгууллагын нийт мэдээний 99,5 хувь нь 2025 оны 4 дүгээр улирлын тайланг “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын 8.1 заасан хугацаанд буюу дараа сарын 15–аас өмнө байгууллагын нэгдсэн админд цахим хэлбэрээр илгээсэн болно.

2. Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу байгууллагын цахим хуудас болон Шилэн дансны нэгдсэн сайтад оруулах мэдээллийг оруулж хэвшсэн бөгөөд 2025 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар нийт 4758 мэдээлэл оруулахаас 4735 мэдээллийг хугацаанд нь 23 мэдээллийг хугацаа хоцроож оруулсан байна.

3. “Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилт 2025 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар байдлаар нийт 99,5 хувийн хэрэгжилттэй буюу өмнөх улирлаас 0,1 хувиар чанар сайжирсан үзүүлэлттэй гэж дүгнэгдэв.

Тав: Дүгнэлт

5.1 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 1, төсвийн шууд захирагчийн 25 www.shilendans.gov.mn сайтад байршуулсан мэдээллийн агуулга, хуулийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийхэд хуульд заасан хугацааны дагуу мэдээллээ оруулж байгаа боловч “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын хавсралтад заасан хүснэгтийн дагуу мэдээллээ PDF, XML форматаар цахимаар архивлаж, холбогдох тайлбарыг бүрэн оруулсан нь хуулийн хэрэгжилт өмнөх улирлаас 0,1 хувиар өссөн гэж дүгнэж байна.

5.2 “Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилт хугацаа хоцроож мэдээллээ оруулсан, улирлын тайланг дараа сарын 15-аас өмнө хоцроож дүгнэгдсэн байгууллагыг дараах байдлаар харуулав. Үүнд:

5.2.1 Хуулийн хэрэгжилт хувь буурахад нөлөөлсөн байгууллагууд

- Баянхонгор аймгийн Ус, цаг, уур орчны шинжилгээний төв нь 183 мэдээлэл оруулах ёстойгоос 177 мэдээлэл хугацаанд нь оруулж, 6 мэдээллийг хугацаа хоцруулан хэрэгжилт 96,7 хувийн гүйцэтгэлтэй.
- Ховд аймгийн Ус, цаг, уур орчны шинжилгээний төв нь 183 мэдээлэл оруулах ёстойгоос 180 мэдээлэл хугацаанд нь оруулж, 3 мэдээллийг хугацаа хоцруулан хэрэгжилт 98,4 хувийн гүйцэтгэлтэй.

- Улаанбаатар хот, Сүхбаатар, Хэнтий аймгийн Ус, цаг, уур орчны шинжилгээний төвүүд нь тус бүр 183 мэдээлэл оруулах ёстойгоос 181 мэдээлэл хугацаанд нь оруулж, 2 мэдээллийг хугацаа хоцруулан хэрэгжилт 98,9 хувийн гүйцэтгэлтэй.
- Завхан, Өвөрхангай, Өмнөговь, Увс, Говьсүмбэр аймгийн Ус, цаг, уур орчны шинжилгээний төвүүд, Байгаль орчин, хэмжилзүйн төв лаборатори, Ус, цаг уур, орчны судалгаа мэдээллийн хүрээлэн, Нислэгийн цаг уурын төв нь тус бүр 183 мэдээлэл оруулах ёстойгоос 182 мэдээлэл хугацаанд нь оруулж, 1 мэдээллийг хугацаа хоцруулан хэрэгжилт 99,5 хувийн гүйцэтгэлтэй.

Нийтлэг гаргасан алдаа: Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ гэсэн мэдээг "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.2 дэх хэсгийн 3.2.10 дахь заалтад заасны дагуу үнэн зөв мэдээг хавсралтын дагуу оруулаагүй байна.

Шилэн дансны тухай" хуулиар хүлээсэн үүргээ хугацаа хоцроож биелүүлсэн Улаанбаатар хотын, Баянхонгор, Сүхбаатар, Увс, Ховд, Хэнтий, Говьсүмбэр аймгуудын Ус, цаг, уур орчны шинжилгээний төв болон Байгаль орчин, хэмжил зүйн төв лаборатори, Нислэгийн цаг уур мэдээллээ хоцроохгүй байх тал дээр анхаарч, ажлаа сайжруулах шаардлагатай байна. 2025 оны 3-р улиралд Баянхонгор, Өмнөговь, Ховд, Хэнтий аймгуудын Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвүүд тус бүр нэг, нэг мэдээ нэмж хугацаа хоцроож оруулсан бол 2025 оны 4-р улиралд Завхан, Өвөрхангай аймгийн Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төв, Ус, цаг уур, орчны судалгаа мэдээллийн хүрээлэн тус тус нэмж нэг мэдээ хугацаа хоцроож мэдээллээ байршуулжээ.

Зургаа: Зөвлөмж

Төсвийн шууд захирагч болон нягтлан бодогч нарт дараах зөвлөмжийг хүргүүлж байна. Үүнд:

"Шилэн дансны тухай" хуулийн хэрэгжилтийг хэвшүүлэх талаар үүрэг хүлээсэн байгууллага, албан тушаалтнууд нь хуулийн хэрэгжилтэд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах, ажлын хариуцлагыг өндөржүүлэн ажиллах;

"Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.2 дэх хэсгийн 3.2.10. цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ бүрийг холбогдох шийдвэрийн хуулбарын хамт тухайн гүйлгээ хийгдсэнээс хойш 7 хоногийн дотор энэ журмын 9 дүгээр хавсралтад заасан маягтын дагуу цахимаар; тогтоосон хугацаанд нь нийтэд мэдээлнэ гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

"Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 8.1 заалтын дагуу журмын хэрэгжилтийн улирлын тайланг байгууллагын нэгдсэн админд тогтмол илгээж байх;

Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журмын хавсралтад заасан хүснэгтийн дагуу мэдээллээ PDF, XML форматаар цахимаар архивлаж, холбогдох тайлбарыг бүрэн оруулж шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд оруулж хэвшихийг зөвлөж байна.

Тушаал шийдвэр, гэрээ оруулах, үнэлгээний хорооны тэмдэглэл, зөвлөмж, ирсэн, явсан бичиг, гэрээний төсөл оруулахгүй байх. Гэрээний хугацаа дууссан эсэхийг анхаарах, илүү оруулсан баримтуудыг хасах, Тухай ажлын хүрээнд хийсэн ажлын тайлан, тухайн хувь хүний мэдээлэл, иргэний үнэмлэхийг оруулахгүй байхыг анхаарах шаардлагатай.

Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын шилэн дансны мэдээлэлд зөвхөн тушаал шийдвэр гэрээ оруулах ба Топнэт гэрээний хугацаа 5-р сард дууссан байна. Үнэлгээний хорооны

тэмдэглэл, зөвлөмж, ирсэн явсан бичиг оруулахгүй байх, гэрээний хугацаа дууссан эсэхийг анхаарах. Оргил цамхаг констракшн зөвхөн гэрээ, тушаал оруулах илүү баримтуудыг хасах шаардлагатай. Ординат ХХК-с ирсэн бичиг, гэрээний төсөл оруулахгүй байх, Өөдрөг иргэн ажлын хүрээнд хийсэн ажлын тайлан хүний иргэний үнэмлэхийг оруулахгүй байх, Ёст бэст сервэр зөвхөн тушаал, шийдвэр гэрээг оруулах

“Шилэн дансны тухай” хуулийн хэрэгжилтэд улирал бүр дотоод аудит хяналт шинжилгээ хийдэг гэдгийг шинээр тухайн байгууллагад орж, ажиллаж байгаа холбогдох албан хаагч, нягтлан бодогчдод хэлж, мэдээллээ хуулийн хугацаанд үнэн зөв бодитоор /долоо хоног, сар, улирал, хагас, бүтэн жил/ тогтмол оруулж хэвшихийг үүрэг болгох;

-----oOo-----

Харьяа байгууллага, санхүүгийн тайлангийн нэр		Төсөв, гүйцэтгэл																													
		Цаг уур, орчны шинжилгээний газар		Архангай УИУОШТ	Баян-Өлгий УИУОШТ	Баянхонгор УИУОШТ	Булган УИУОШТ	Говь-Алтай УИУОШТ	Дорноговь УИУОШТ	Дорнод УИУОШТ	Дундговь УИУОШТ	Завхан УИУОШТ	Өвөрхангай УИУОШТ	Өмнөговь УИУОШТ	Сүхбаатар УИУОШТ	Сэлэнгэ УИУОШТ	Төв УИУОШТ	Увс УИУОШТ	Ховд УИУОШТ	Хөвсгөл УИУОШТ	Хэнтий УИУОШТ	Дархан-Уул УИУОШТ	Орхон УИУОШТ	Говьсүмбэр УИУОШТ	Байгаль орчны хэмжигүйн төв лаборатори	Улаанбаатар хотын УИУОШТ	Увс, цаг уур, орчны судалгаа мэргэжлийн Нислэгийн цаг уурын төв	Угн			
		183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	4758		
Шийтгэсэн тусгай хуулийн дүгнэлт	Нийт байрлуулсан мэдээлэл байрлуулсан мэдээлэл хугацаагаар байрлуулсан	183	183	183	183	177	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	183	4735		
		0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	0	1	3	0	2	0	0	1	1	2	1	1	23		
	Мэдээлэл хугацаа хөргөөж байрлуулсан	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Мэдээллийг хугацаагаар байрлуулгагүй	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Сар бүр																														
Шийтгэсэн тусгай хуулийн дүгнэлт	1	Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэргэлт хэмжээний шалтгаан тайбарын хамт- эдийн засгийн ангилал		12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	312	
	2	Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл – Хөтөлбөр, зориулалт		12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	312	
	3	Хяналт Санхүүгийн тайлан		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	4	Хяналт, тусламжийн орлого		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	5	Хяналт, тусламжийн зарцуулалтын тайлан		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
Шийтгэсэн тусгай хуулийн дүгнэлт	6	Өмнөх оны төсвийн зарлагын хэмжээг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос давсан хэсгийг урамшуулалд зарцуулсан тайлан		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	Жал бүр																														
	7	Санхүүгийн тайлан		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	8	Байгууллагын батлагдсан төсөв		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
	9	Дараа жилийн төсвийн төсөл		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
Шийтгэсэн тусгай хуулийн дүгнэлт	10	Хяналт, тусламжийн зарцуулалтын тайлан		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	11	Хяналт, тусламжийн орлого		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	Өмнөх оны төсвийн зарлагын хэмжээг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос давсан хэсгийг урамшуулалд зарцуулсан тайлан																														
	12	Санхүүгийн тайлаад хийсэн аудитын дүгнэлт		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	
	13	Санхүүгийн тайлаад хийсэн аудитын дүгнэлт		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26

[illegible]